

SORTALDEKO ERREIÑU GUDAZALEAK

Bibliak diñoanez, atsegin-baratza eta bertan gizakien sorlekua, Tigris eta Eufrates ibaien bitarte jorian egoan. Orrelan izan naiz ez izan, esan daikgun toki arek daukazala gizadiaren sorleku izateko ezaugarriarik argienak eta ara batzen zirala, egualdi epelaren billa, ipar, ego naiz sortaldeko giza-aldrak, lenago ibiltari edo nomadak izandakoak.

Antxe jaso ebezan etxeak, lurak landu, eta euriak sortu eta andik zabaldu dira ederti, jakintza, jaurbide eta erlijioerik ezagunenak.

Eta lurrari frutua ugariago emon eragiteko, erretenak ebagi ebezan eta ura ugariago zabaldu, ureztatzeak gertatuta.

Arria urri eukelako, ibai-ertzeko buztina artu eben etxegintzarako zoiak egiteko.

Baiña ez zan dana erlauntz burrundaratsua beti uri barruan, ateak idegi be egiten ziran arresietan, merkatarilara luzeak inguruko errietara zabaltzeko. Antxe asi zan gizakia salerosketarako bitarteko lez dirua asmau eta erabilten.

Laster konturatu ziran gbizakien sendia ugaritzen joiala eta jainkoekana urreratzea otu jaken, eguzkia eta ibai aundiak artu ebezan jainkotzat eta jainko asmatu barri orren ederra lortzeko nonai egiten ebezan euren

irudi aundiak eta eleiza arrigarriak eta esku-erakutsiak eroaten ebezan eleizetara.

Eleiz-lanetarako abadeak be aukeratu ebezan eta oneik erriaren aurrean itzal aundiko gizon biurtu ziran. Izan be ikastunak ziran eta gorabeera guztiak arakatzen ebezan. Trebeak ziran, batez be, izardia arakatzen eta zeregin orretan beste edozein erritar baiño jantziagoak ziran.

Izkiak edo letrak be or asmatu ziran, asmatu eta zoietan idatzi, eta batzutan zi edo kuñen bidez, bate batzutan irudi txikien bidez, euren buruan egoana betirako agertuta izteko bidea sortu eben.

Erritarrai eskola au irakastea, abadeen zeregiña zan.

Baiña beste burutasun sakon bat be sartu zan erri areitara, guda egiteko asmoa.

Uri bakoitzak bere gudariak bialtzen ebazan auzoko uria zapaltzeko eta orrelan buruzagi garaillea uri menperatuen buru biurtzen zan.

Orrelan sortu ziran lengo uri koskorren orde, erreñu barriak eta agiterri atsuak.

OLAZAR'tar Martin'ek moldatua

MARKINA'KO AGINAGA'TAR MIREN KASILDE'REN ABIZENAK

Aginaga: Agiña deritxon zugatza dagon lekua.

Uharteburu: Ur-artean dagon etxea (Ugarte) baiño gorago dagon etxea.

Unamuno: Abereentzat bedarra dagon landea.

Garate: Mendi-gaiñeko atean (portuan) dagoana.

Espilla: Etxearen ondoko landea.

Gisasola: Gisats edo giñarra asko dagon lekua.

Gisasola: Gisats edo giñarrea, ola asko dagoana.

Zelaieta: Leun-une asko dagon lurraldea.

Barinagarrementeria: Atxaren ondoan, burdinlanabesak egiteko sutegia.

Arakistain: Okaran-soloaren gaiñean dagon etxea.

Laka: Erreka bi alkartzen diran lekuan dagon etxea.

Urkidi: Urki edo abedul asko dagon lekua (Urkiola).

Larrea: Abereak bedarra jateko zelaia edo landea.

Basterretxea: Landa baten egalean dagon etxea.

Barrenetxea: Auzo baten barrenean dagon etxea.

Ondartza: are edo ondar asko dagon lekua.

AZKENENGO ARRAIÑA JATEN
DOZUNEAN, AZKENENGO
LANDAREA IGARTZEN DANEAN,
ORDUAN, BAI, ORDUAN JAKINGO
DOZU DIRUA EZ DALA JATEN.

Ameritako indarren esaldia

BIZKAITARRAI-BIZKAIERAZ*



ALDIZKARI ONEK
BIZKAI'KO FORU-ALDUNDIAREN
DIRU-LANGUNTZA JASO DAU